

Inflácia - indexy spotrebiteľských cien v júli 2023

Posledná aktualizácia: 14.05.2024 | Počet zobrazení: null

Vydavateľ: null

Tematická oblasť: null

Okruh: null

Dátum publikovania: 14.08.2023

Príloha - Inflácia júl 2023 (ZIP - 760 kB)

Inflácia na začiatku leta klesla po vyše roku na jednocifernú hodnotu

Medzimesačne zlacneli potraviny, najmä zelenina, mlieko, syry a vajcia. Vďaka výpredajom počas júla aj odevy a obuv. Naopak zdražoval benzín a dovolenky. V medziročnom porovnaní už piaty mesiac pokračovalo spomaľovanie tempa rastu cien potravín na júlovú hodnotu 16,5 %.

Spotrebiteľské ceny tovarov a služieb v júli 2023 v porovnaní s júnom klesli o 0,3 %, bol to druhý medzimesačný pokles v tomto roku. Krivka medziročnej inflácie rástla od roku 2021 do februára tohto roku nepretržite, no už piaty mesiac po sebe klesá a v júli rast cien spadol pod úroveň 10 %.

Stiahnite si statický graf vo vysokom rozlíšení [vo formáte PDF](#) (82 kB), alebo [vo formáte PNG](#) (112 kB).

Medzimesačný vývoj – júl 2023 v porovnaní s júnom 2023

Medzimesačne klesli ceny v 4 z 12 hlavných sledovaných odborov (výdavkových skupín domácností). Najvýznamnejší vplyv na pokles cien v porovnaní s júnom malo zlacnenie **potravín** o 0,7 %, čo bolo ovplyvnené poklesom cien mlieka, syrov a vajec o 2,1 % a tiež zeleniny o 4,9 %. Medzimesačne zlacneli aj chlieb a obilniny, ako aj ovocie. Celkovo klesli ceny v 4 z 9 sledovaných potravinových položiek. Výraznejšiemu medzimesačnému poklesu cien potravín zabránili stále ešte mierne rastúce ceny mäsa, olejov a tukov pod vplyvom vyšších cien masla.

Letné mesiace priniesli aj zlacnenie nealkoholických nápojov, tento rok za týmto trendom však nestálo tradičné zlacňovanie minerálnych vôd a štiav, ale pokles cien kávy, čaju, kakaa o 0,6 %.

K poklesu cien prispeli aj sezónne výpredaje v odbore **odevya obuv**, ceny obuvi medzimesačne klesli o 1,8 %. O 0,5 % zlacneli ostatné výrobky pre osobnú starostlivosť, kam patria okrem iného telové a opaľovacie mlieka, hygienické vreckovky a plienky.

Druhý mesiac po sebe klesli aj ceny v odbore **bývanie a energie**, medzimesačne o 0,2 %. Najviac to ovplyvnilo krátkodobé zlacnenie pevných palív, ale najmä imputované nájomné, v ktorom sa prejavuje pokles cien stavebných materiálov.

Výraznejšiemu poklesu cien však zabránilo predovšetkým zvýšenie cien pohonných látok o 1,3 % a tiež prudšie zdraženie mestskej a prímestskej osobnej dopravy ako jednej zo zložiek dopravných služieb. Začiatkom leta sa medzimesačne zvýšili tiež ceny organizovaných dovolenkových zájazdov o 6,7 %.

Index spotrebiteľských cien sa v júli oproti júnu znížil v domácnostiach zamestnancov o 0,2 %, v nízkopríjmových domácnostiach o 0,3 % a v domácnostiach dôchodcov o 0,4 %.

Medziročný vývoj – júl 2023 v porovnaní s júlom 2022

Celková inflácia klesla v júli už piaty mesiac po sebe, v medziročnom porovnaní boli ceny vyššie o 9,7 %. Medziročný rast zaznamenalo všetkých 12 odborov (výdavkových skupín domácností) s výnimkou dopravy a dvojciferný rast bol stále ešte v šiestich odboroch.

Najväčší vplyv na celkovú infláciu majú stále ceny **potravín s nealko nápojmi**, ktoré spolu s bývaním a energiami tvoria dve najvýznamnejšie položky vo výdavkoch domácností. Dynamika rastu cien **potravín** spomaľuje už 4 mesiace, v júli boli medziročne drahšie o 16,5 %. Dobrou správou tiež je, že tempo medziročného rastu spomalilo vo všetkých 9 zložkách potravín. Viac ako 20 % rast cien pretrval už len pri zelenine a váhovo menej významných zložkách – pochutinách, cukre, džeme a cukrovinkách. V mesiaci júl, prvýkrát po vyše dvoch rokoch došlo dokonca k poklesu cien jednej z 9 tried potravín na medziročnej úrovni. Oleje a tuky zlacneli o 3,3 %, čo bolo však dôsledkom najmä minuloročného vysokého júlového rastu cien masla a olejov.

Rast cien v odbore **bývanie a energie** v júli klesol na úroveň 8,4 %, čo bola najnižšia hodnota od decembra 2021. Nad úroveň 15 % sa však stále udržali rasty cien tepelnej energie, a takmer o tretinu boli stále medziročne vyššie ceny pevných palív.

Bázický efekt, teda zvýšenie cien v predošlých mesiacoch, ktoré sa prejavuje celých nasledujúcich 12 mesiacov, ovplyvňovalo infláciu pri mnohých položkách spotrebného koša. Rast nad 20 % si aj v júli udržali naďalej ceny napríklad tovarov a služieb na bežnú údržbu domácností, primárneho a predprimárneho vzdelávania. Rast nad 10% si zachovali aj ceny v reštauráciách a kaviarňach, ubytovacích službách, dovoleniak, ako aj tovarov a služieb osobnej starostlivosti.

Tlmiaci účinok mal najnovšie aj pokles cien rekreačných služieb a kultúry ovplyvnený zrušením koncesionárskych poplatkov. Z minulých mesiacov pretrval aj tlmiaci efekt medziročne lacnejších pohonných látok (o 16,3 %).

Index spotrebiteľských cien sa v júli 2023 medziročne zvýšil za domácnosti zamestnancov o 9,7 %, za nízko príjmové domácnosti o 10,3 % a za domácnosti dôchodcov o 10 %.

Spolu za sedem mesiacov roka 2023 sa spotrebiteľské ceny medziročne zvýšili o 13 % (za domácnosti zamestnancov o 12,9 %, za nízko príjmové domácnosti o 13,9 % a za domácnosti dôchodcov o 13,8 %).

Vývoj jadrovej a čistej inflácie

Pri júlovej úhrnnej miere medziročnej inflácie 9,7 % dosiahla **jadrová inflácia** hodnotu 10,6 % a **čistá inflácia** hodnotu 8,7 %. Medzimesačne jadrová inflácia zostala na júrovej úrovni a čistá inflácia dosiahla hodnotu 0,3 %.

Jadrová inflácia sleduje rast cenovej hladiny po vylúčení vplyvu zmien regulovaných cien (napr. ceny energií) a iných administratívnych opatrení (napríklad úprav daní a podobne). Čistá inflácia je jadrová inflácia bez zmien cien potravín.

Zdroj údajov databáza DATAcube.:

- **Indexy rastu cien (inflácia) - medziročne**
- [Indexy spotrebiteľských cien oproti rovnakému obdobiu minulého roku \[sp0005ms\]](#)
- [Indexy spotrebiteľských cien - podrobné údaje \[sp0029ms\]](#)

- **Indexy rastu cien (inflácia) - medzimesačne**
- [Indexy spotrebiteľských cien oproti predchádzajúcemu mesiacu \[sp0004ms\]](#)

- **Indexy rastu cien k bazickému obdobiu**
- [Indexy spotrebiteľských cien oproti bazickému obdobiu \[sp0006ms\]](#)

- **Jadrová a čistá inflácia**
- [Jadrová a čistá inflácia - oproti rovnakému obdobiu minulého roku v % \[sp0008ms\]](#)
- [Jadrová a čistá inflácia - zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu v % \[sp0007ms\]](#)
- [Jadrová a čistá inflácia - oproti decembru minulého roku v % \[sp0009ms\]](#)

- **Spotrebné koše**
- [Spotrebný koš 2023 \[sp0033rs\]](#)
- [Spotrebný koš 2023 - reprezentanty \[sp0034rs\]](#)

Výstupy k téme inflácia:

Národná inflácia (CPI):

Údaje o indexoch spotrebiteľských cien (národná inflácia/CPI) sa zvereňujú mesačne 13. až 15. dňa nasledujúceho mesiaca po

skončení referenčného obdobia. Ceny sa zisťujú na celom území SR vo vybranej sieti predajní a prevádzok služieb počas prvých 20 dní sledovaného mesiaca. Ceny sa sledujú na spotrebnom koši, založenom z 740 reprezentantov - vybraných druhov tovarov a služieb, ktoré sú zatriedené do 12 odborov, 44 skupín a 102 tried podľa klasifikácie COICOP.

Údaje za júl sú dostupné 14. augusta 2023:

- v tabuľkách v [príslušnej kapitole databázy DATAcube](#), a vo forme Informatívnej správy v [Katalógu informatívnych správ](#)
- podrobné údaje v členení podľa sociálnych skupín obyvateľstva (domácnosti zamestnancov, dôchodcov, pre nízkopríjmové domácnosti) 25. augusta 2023 v [príslušnej kapitole databázy DATAcube](#).

Medzinárodne harmonizovaná inflácia v EÚ (HICP):

Údaje o harmonizovaných indexoch spotrebiteľských cien (Harmonized Indices of Consumer Prices/HICP) v EÚ sa zverejňujú mesačne, niekoľko dní po národnej inflácii CPI. Ide o údaje zisťované podľa jednotnej metodiky EÚ pre vzájomnú **porovnateľnosť inflácie medzikrajinami. Zoznam cien tovarov a služieb** (spotrebné koše) sa čiastočne líšia, HICP na rozdiel od národnej inflácie (CPI) neobsahuje „Imputované nájomné“ a vybrané položky veľkých opráv a údržby domácností, z čoho vyplývajú odlišnosti vo váhach zložiek vo výdavkoch domácností (v spotrebnom koši).

Údaje za júl budú zverejnené 18. augusta 2023:

- na portáli www.statistics.sk v tabuľkách v [príslušnej kapitole databázy DATAcube](#) a vo forme Informatívnej správy v [Katalógu informatívnych správ](#)
- na portáli www.eurostat.eu

Štatistický úrad SR zverejňuje graf **Štruktúra výdavkov domácností**, ktorý prezentuje [spotrebný kôš platný pre rok 2023](#). Uvádza, koľko prostriedkov domácnosť vynakladá na konkrétne výdavkové skupiny výrobkov a služieb v bežnom živote. Poznanie štruktúry výdavkov domácností je nevyhnutnou súčasťou pre zistenie výšky inflácie (rastu cien), pretože určuje váhy výdavkových položiek pre jej výpočet. Váhy sú každoročne revidované.

Štruktúra výdavkov c

(v %, 12 odborov od najvyšš

